

Posudek oponenta bakalářské práce

Bulat Nigmedzianov: Implementations of Turkey's Syrian Refugees Policy in the Framework of EU Agreement on Refugees

Předkládaná bakalářská práce Bulata Nigmedzianova si klade za cíl zkoumat a popsat problematiku tzv. uprchlické krize v druhé dekádě jednadvacátého století, se zaměřením na dva aktéry – Turecko a Evropskou unii. Jako velice pozitivní a přínosnou hodnotím ideu autora zakomponovat do bakalářské práce rozhovory s respondenty, kterých se situace přímo dotýká, a kteří se nacházejí v místech takřkajíc „u zdroje“. Záměr zakomponovat do praktické části práce strukturované rozhovory považuji za velice zdařilý, neboť tak mohlo dojít k porovnání výsledků se zprávami a materiály zveřejněnými vládními i nevládními organizacemi, které se v současnosti tématem hojně zaobírají.

Problém ovšem shledávám u samotného provedení praktické části práce. Student nepředkládá ve své bakalářské práci žádnou teorii, se kterou pracuje při provádění rozhovorů s respondenty. V zadání bakalářské práce jsou výzkumné otázky popsány následovně: „*Jakých výsledků dosáhlo Turecko a EU v rámci dohody o uprchlících? Jaké obtíže byly překonány a jaké problémy jsou dnes na programu? Jaký dopad mělo Turecko na otázku migrace v kontextu syrského konfliktu i na celosvětové úrovni?*“ Uniká mi, jak k získání odpovědí na tyto hlavní otázky bakalářské práce (hlavně první a třetí otázku), mohou vést otázky namířené na zaměstnance komunitních center pro uprchlíky typu: „*Co si myslíte o dohodě mezi EU a Tureckem a o uprchlících obecně?*“; či dotazy na obyvatele příhraničních oblastí typu: „*Jak vnímáte uprchlickou otázku?*“. Netvrdím, že takový výzkum není zajímavý, ba naopak, student komparuje výsledky svých interview s daty, které získal z jiných průzkumů. Nicméně výsledky studentem provedených strukturovaných rozhovorů by se více hodily do nějaké sociologické práce zaměřené na vnímání situace syrských uprchlíků v Turecku ze strany tureckých občanů a tureckých pracovníků center zřízených na pomoc syrským uprchlíkům, čemuž odpovídá i zhodnocení odpovědí: „*Na základě rozhovorů se zaměstnanci komunitních center pro uprchlíky lze vyvodit závěr, že jasně chápou svou roli a funkci, jsou spokojeni se svou prací a jejím účelem...*“

Dále mi nejsou zcela jasné závěry podkapitoly 2.7. věnované uprchlické problematice za pandemie SARS-CoV-2. Student v závěru této části práce poznamenává, že pandemická situace je hlavním faktorem, který ovlivnil situaci se syrskými uprchlíky v Turecku a migrační krizi obecně. V předešlém odstavci nicméně student poznamenává následující: „*Skutečnost, že v roce 2020 klesl počet uprchlíků přicházejících do Řecka na 15 000, naznačuje, že dohoda mezi Tureckem a EU funguje.*“ Dle studentova vyjádření tak není zřejmé, zda za pokles uprchlíků migrujících ze Sýrie do Turecka a z Turecka dále do zemí EU dochází kvůli pandemické situaci, či proto, že turecká strana za podpory financování z EU situaci zvládá. K tomuto „fungování“ dohody mezi Tureckem a EU navíc student vynechává zmínku na krizi způsobenou na turecko-řeckých hranicích v březnu roku 2020, kdy z nařízení tureckého prezidenta Erdoğan bylo posláno desetitisíce uprchlíků k hranicím EU, i když student tuto skutečnost letmo poznamenal v podkapitole 2.3.

Není mi jasná spojitost mezi podkapitolou 3.1. o komunitních centrech rudého půlměsíce a v ní uvedeném posledním odstavci o bombovém útoku z července roku 2019. Informace obsažené v tomto odstavci nepůsobí, že by měly relevantní souvislost s danou podkapitolou. Nicméně další podkapitoly 3.2. – 3.5. mi již připadají dobře zpracované a směřující k odpovědím na základní otázky práce.

Jako výtku bych ještě zmínil práci s literaturou. Student ve svém výzkumu totiž vychází převážně jen z internetových zdrojů. Co se týká odborných monografií, tak dle bibliografie student použil pouze tři tituly, z nichž ani jeden se netýká konkrétně tématu spojeného se syrskými uprchlíky odcházejícími do Turecka a zemí EU, i když k tomuto fenoménu začalo docházet již po roce 2011. Absence odborných monografií je částečně vykompenzována odbornými články, kterých je však na takto široké téma užito jen sedm.

V rámci obhajoby bych chtěl studenta vyzvat k zodpovězení následujících otázek:

- Měla na pokles uprchlíků směřujících do Evropy větší vliv pandemická situace, jak je zmíněno v podkapitole 2.7., nebo stabilizace statusu syrských uprchlíků v Turecku, jak je zmíněno v podkapitolách 2.5. či 3.2.?
- V čem přesně k zodpovězení výzkumných otázek napomohly ve strukturovaných rozhovorech formulované otázky a následné odpovědi respondentů?
- Můžeme hovořit o funkční dohodě mezi EU a Tureckem v roce 2020, když minimálně v březnu toho roku došlo k demonstrativnímu naplnění tureckých hrozeb o neplnění turecké části dohody?

Přes výše zmíněné výhrady doporučuji předkládanou bakalářskou práci k obhajobě.

V Pardubicích, 17. 5. 2021

Mgr. Tadeáš Vala